

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на половина	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

ОБЈАВА.

Порески одбор вароши Београда, на основу чл. 70. закона о непосредноме порезу, позива све грађане ове вароши, да поднесу пријаву за разрез пореза 1892 године, од данас па за 15 дана, т. ј. до 15. октобра ове године закључно.

Пријавну листу свако пореско лице добиће у дотичноме кварту, у коме станује.

Пријаве попуњене предаваће се у пореско одељење у кнез Михаиловој улици код „Хајдук Вељка“ на горњем спрату, а примаће их одређени порески чиновник.

Пријаву су дужни учинити: а. за малолетнике, душевно болесне, распikuће и све масе, — њихов старалац, заступник или бранилац;

б. за оне који нису у месту, кад се пријава чини — њихове деловође, помоћници, пуномоћници или природни или законити заступници; но ако сопственик ових нема, а сам не учини пријаву, онда ће пријаву учинити закупац на позив пореског одбора; а ако и овога нема, онда општина;

в. за све правне личности, друштва, еснафе, фондове и томе подобне, — управници тих завода или њихови заступници;

г. за жену или за децу муж — односно отац;

д. у пријави мора бити тачно забележено:

1. кварт, улица и све зграде; 2. на шта се зграда употребљава;

3. годишња кирија или вредност ове, ако сам сопственик седи у истој;

4. године старости, које је вере и чији је поданик;

Недеља 6. Октобра 1891.

Цена је огласима 6 дин. паре од врсте
Претплату ваља слати упутницом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

5. имена и године старости
чланова породице.

За све млађе подносе пријаву њихове газде.

Обр. 1

1. октобра 1891. год.
у Београду.

Председник
пор. одбора за варош
Београд,

Милован Р. Маринковић.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

67. ВАЛРЕДНИ САСТАНАК

29. Јула 1891. год.

Председавао председник г. Милован Р. Маринковић, од
одборника били: Мил. Ј. Марковић, Р. Драговић, И. Цветановић, М. Јовановић, Ф. Васиљевић, Ј. Станковић, А. Одавић, С. Азијед, К. Б. Михајловић, Н. Р. Поповић, В. Николић, М. Велизарић, В. С. Новаковић, В. Виторовић, Р. Кирковић, Л. Дашковић, Р. Пуљевић, К. П. Михајловић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице, држане 28. Јула 1891. год и примљен је без икаквих измена.

II.

На предлог г. председника одбор је усвојио у свему одборско решење из прошле седнице о подизању цене хлебу.

III.

По прочитању протокола лицитације ГБр. 1113, држане 15. Јула о. г. ради полагања тротоара у Вук Караџићевој, Кнез Милошевој, Вашиној и Цариградској улици, на којој није било ни једног лицитанта; и по прочитању протокола саслушања ГБр. 1187. на коме је Петар Китуси изјавио да се овога посла прима, одбор је решио, да се полагање тротоара у улици кнез Михајловој, Вук Караџићевој и Цариградској уступи Петру Китуси по цени и то:

За полагање тротоара од топчидерских плоча по 1·48 дин. од квадр. метра, за полагање тротоара од пиротских плоча по 1·15 дин. од кв. метра, и за откопање земље по потреби по 1·18 дин. од кубног метра с тим, да за прве две недеље полаже по 40 кв. метра дневно, а после по 60.

IV.

По прочитању протокола лицитације ГБр. 1133, држане 17. Јула о. г. за грађење шеталишта макадама у кнез Милошевој улици одбор је решио, да се грађење шеталишта — макадама уступи Панти Манојловићу по 42 паре дин. од кв. метра.

V.

Председништво износи одбору на решење
молбу савезне стрељачке дружине, којом моли,
да општина београдска и ове године као сваке
до сада, одреди извесну суму новаца која ће се
као награда општине београдске издати добрим
стrelцима.

По прочитању те молбе ББр. 712 одбор је
после поименичног гласања са 7 гласова про-
тиву 3, који су гласали за 150 дин. (осморица
се уздржали од гласања) решио, да се изда са-
везној стрељачкој дружини из општинске bla-
гајне, а из партије буџетом одређене за не пред-
виђене трошкове, за награду добрим стрелцима
три стотине динара.

VI.

Према оллуци из прошле седнице КЊБр. 507. прочитане су примедбе г. др. Марка Лека које је учинио на пројект уговора за осветлење вароши. и решио, да се примедбе учињене на чланове уговора 6, 9, 10, 11, 29, 32 и 33 не усвоје, а примедбе на чланове 12, 17, 34, 36. примљени су к знању пошто је одбор у ранијој седници својој те примедбе у неколико унео у уговор.

VII.

Председништво саопштава одбору да је пре-
дузимач Периклес Цикос учинио неке примедбе
на уговор о осветлењу вароши који је одбор у
својим ранијим седницама усвојио.

По саслушању тих примедаба одбор је ре-
шио, да рок за испуњење овог уговора означен
у чл. 56. буде две године као што је пројект
гласио а не 18 месеци;

Да се учињени додатак чл. 67. изостави а
на место њега да се стави: „Кад комисија на
позив повластичара врши своју дужност, днев-
нице и трошкове њене сноси повластичар.“

Да т. а) чл. 59. овако гласи: „Из трошкова
за пројектовање и постројење инсталације.“

Да се у 33. у 2. т. после речи „ценовником“
дода: „у споразуму с надзорном комисијом.“

У чл. 2 после 1 т. додати: (види чл. 55.)

VIII.

Одборник г. Илија Цветановић пита, хоће
ли општина дати повластичару потребно зем-
љиште за зидање централе.

На ово питање председник је упутио г. Цве-
тановића на чл. 4. уговора за осветлење, којим
је ова ствар регулисана.

IX.

Председник износи одбору на мишљење мол-
бе, којим се траже уверења о сиротноме стању.

По прочитању тих молби АБр. 1722, СБр.
11.100, 11.454, 11.217, 11.184, 11.128, 11.477,
11.099, 11.285, 11.274, 11.275, 11.477. АБр. 1781.

СБр. 11.251 и молбе Бенциона Алкалаја, тр-
говца из Беча АБр. 1782 којом моли да му суд

www.unilib.rs
изда уверење о томе како је испунио све своје дужности према општини и грађанима, како би на основу тога могао добити грађавство у другој земљи, — одбор је изјавио мишљење, да се предходно суд увери о имовном стању молидаца Зорке Ацићеве, Димитрија Николића, Јелке Антонијевић, Милице У. Илића, Феме Абдерагића, Драгутина Сарића, Саве Марчића и Јоце Терзића, — па тек онда да им изда тражено уверење; да се молиоцима Васи Поповићу, Кости Миндеровићу, Ристи Милановићу, Лазару Верговићу, Ђубици Николићево може дати тражено уверење; да се Милеви Данчевић не може дати тражено уверење и да се суд општински увери о испуњеним дужностима према општини и грађанима па тек онда да изда тражено уверење Бенцијону Алкалају.

68. ВАНРЕДНИ САСТАНАК

1. Августа 1891 године.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић, од одборника били: Л. Дашковић, К. Б. Михајловић, Р. Петровић, М. Ј. Марковић, Б. Димитријевић, Б. Николић, А. Олавић, Р. Драговић, С. Азријел, М. Велизарић, К. П. Михајловић, М. Јовановић, Љ. Јовановић, К. Д. Главинић, В. Виторовић, Б. С. Новаковић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седице држане 29. Јула 1891. год. и у одлуци КњБр, 515. учињена је допуна да у чл. 59. уговора о елект. осветлењу вароши 2. т. под б) остане као што је у ранијим седницама решено.

II.

Председништво саопштава одбору, да је у прошлој седници одбор решио:

- а) да се грађење трговаца у кнез Михајловију, Вук Карапићевој и Цариградској улици уступи Петру Китуси;
- б) да се грађење шеталишта — макадама уступи Панти Манојловићу;
- в) да се савезној стрељачкој дружини изда 300 дин. у име награде добрим стрељцима;
- г) да је према примедбама Периклеса Цикоса учинио измене и допуне у уговору за осветлење.

Како у тој седници от 29. Јула о. г. није било довољна броја чланова одбора за решавање нових предмета, то моли одбор да ова решења потврди.

По саслушању овога одбор је усвојио у свemu сва ова одборска решења.

III.

Одборник г. Б. С. Новаковић извештава одбор; како се може лако десити бесређа, ако кола јуре оним улицама које се оправљају и у којима има због тога много прашине, и предлаже да са нареди, да у тим улицама кола по-лако иду.

По саслушању овога председништво је изјавило да ће по овоме предлогу издати нужне наредбе.

IV.

Одборник г. Б. С. Новаковић пита одбор, које је надлежан да констатује напредак и бољтак у електротехници, означен у 46. чл. уговора о електр. осветлењу.

Председништво је на ово питање о говорило, да је за ово констатовање надлежна надзорна комисија, којој је стављено у дужност, да се о извршењу уговора стара. Овим се је одговором одбор после поименичног гласања са 13 гласова противу 2 (један није гласао), задовољио.

V.

Одборник г. Раденко Драговић предлаже да се одмах предузме оправка калдрме у савској

улици, пошто ће врло тежак саобраћај бити зими и пошто се пројектована коцкаста калдрма неће моћи пре зиме метути.

По саслушању овога предлога одбор је препоручио председништву да у смислу овога предлога учини шта треба.

VI.

Одборник г. Лазар Дашковић предлаже да се смање таксе за чишћење димњака, пошто су димничари решењем државних власти ослобођени сваке општинске дажбине.

По саслушању овога одбор је решио, да се такса за чишћење димњака сведе на половину оне која је до данас вредела.

VII

Одборник г. К. Д. Главинић предлаже, да се калдрма на расклешу Богојављенске и Дубровачке улице што пре поправи; а г. Андра Одавић одборник, предлаже да се тротоар између стrogога здања и Спасоја Стефановића куће новом намести.

По саслушању оба ова предлога одбор је решио, да се по њима одмах учини шта треба

VIII.

Одборник г. Соломон Азријел пита председништво, да ли је што урађено по предлогу његовом односно одређивања таксе венчама, киплама и т. д.

На ово питање председништво је одговорило, да ће се по истоме предлогу урадити све што се учинити може.

IX.

Председништво објављује да је на дневном реду решавање о извештају надзорне водоводне комисије: да је одузето предузимачу А. Б. Кенигу неки део послова на основу уговора, пошто нема изгледа да ће предузимач, према своме досадањем раду, моћи извршити послове — полагање водоводних цеви — у означеном року.

По прочитању тога извештаја и мишљења општинског правозаступника одбор је одобрио у свему извештај и рад надзорне водоводне комисије и предоручио јој је да се и од сада придржава уговора са исједињим предузимачима радова на водоводу.

X.

Одборник г. Лазар Дашковић извештава одбор, да се велике злоупотребе чине од стране појединих трговаца приликом наплаћивања трошаринске таксе на шпиритус, што у вароши уносе, јер пре увоза сипају у шпиритус воду и објављују га као ракију или ракију објављују за шпиритус, и мисли да би овим злоупотребама што пре требало stati на пут.

По саслушању овога одбор је ставио у дужност председништву, да набави званичне податке о томе, која алкохолна течност и од колико степени јачине има се сматрати за шпиритус а испод ког степена јачине је ракија.

XI.

Председник извештава одбор да је време овдашћењу његовом нашао кућу Настаса Јовановића за смештај општинског инжењерског одељења и да за ту кућу износи кирија 240 д. месечно.

По саслушању овога извештаја одбор није одобрио да се за ову кућу плати овако велика кирија и препоручио председнику да другу каку кућу и јефтињу нађе.

69. ВАНРЕДНИ САСТАНАК

4. Августа 1891. год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић, од одборника били: М. Ј. Марковић, Р. Драговић, Р. Ђир

ковић, Р. Пуљевић, М. Велизарић, Б. Николић, Ј. Станковић, А. Шток, Љ. Јовановић, В. С. Новаковић, С. Азријел, К. П. Михајловић, Л. Дашковић, К. Д. Главинић, Ф. Васиљевић, А. Одавић и М. Јовановић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седице држане 1. Авг. 1891. г и учињене су следеће змене: у одлуци КњБр. 520 да се саобраћај у таким улицама прекине, ако је могуће, а нарочито у улици кнез Милошевој од Лондона до Академије.

Одлука Књ. 526 допуњена је да надзорна водоводна комисија у уговору са судом све будуће сукубе за предузимачима расправља према условима и уговорима.

Одлука КњБр 527 допуњена је овим: да суд општински изиште податке о шпиритусу и ракији и од царинарнице београдске па да према извештају царинарнице п државног хемичара поступи приликом наплате трошаринске таксе.

II.

Председништво саопштава одбору, да је у прошлој седници одбор решио:

- а) да се такса за чишћење димњака сведе на половину;
- б) да се по предлогима г. г. Косле Главинића и Андре Одавића одборника, поступи;
- в) да је одобрио у свему извештај и рад надзорне водоводне комисије односно одузимања извесних радова од предузимача А. Б. Кенига.

Како у тој седници од 1. Августа о. г. није било довољног броја чланова одбора за решавање нових предмета, то моли одбор да ова решења потврди.

По саслушању овога одбор је усвојио у свему сва ова одборска решења.

III.

Председник извештава одбор.

- а) да је у име општине београдске и њених грађана честитао рођен дан Његовом Величанству Краљу;
- б) да је са инженером Марешом закључио уговор о његовом раду на плановима за кеј;

в) да су потписани уговори о грађењу трамваја и електричног осветлења закључен са Периклесом Цикосом из Милана.

По саслушању овога одбор је примио к знању сва ова извештаја и одобрио поступак председника.

IV.

Одборник г. Раденко Драговић предлаже да општина одреди земљиште ван вароши на коме да се сместе дрве за огрев, — одбор је примио к знању овај предлог и препоручио председништву да поради да се сва дрварска слагалишта истисну из вароши, пошто прети опасност од могуће паљење и сувавања сложених камара.

V.

Одборник г. Мата Јовановић саопштава одбору, да је дошао до уверења да општински позорници не врше службу своју као што треба и да се ретко скоро никако не виђају на одређеним им линијама, па предлаже одбору да реши, да се позорници општински нумеришу како би сваки грађани могао њихов рад и понашање лакше контролисати.

По саслушању овога председништво је одговорило, да ће учинити по предлогу као и да је пре кратког времена издана наредба старшинама одељења да упите своје позорнике на тачније и правилније вршење њихове дужности.

VI.

По прочитању акта истражног судије АБр. 1840. којим се тражи уверење о владању и имовном стању извесног лица, — одбор је изјавио, да је Васа Николаћ, дечак имовног стања слабог да му је владање његово непознато.

VII.

Председништво исноси одбору на мишљење молбе, којим се траже уверења о спротном стању.

По прочитању тих молби АБр. 1744, 1780 одбор је изјавио мишљење да се Даници Богдановић може дати тражено уверење и да се суд предходно увери о имовном стању Мираславе Југовићеве па тек онда да јој изда тражено уверење.

VIII.

Председништво предлаже одбору да се на место где је чукур-чесма подигне о општинском трошку споменик, како би се одржало у памети овог важно хисториско место, јер ће се чесма ускоро рушити, пошто су нове чесме већ намештене.

По саслушању овога предлога и мишљења грађевинског одељења АБр. 1702, одбор је усвојио у начелу овај предлог с тим да одборско поверилиштво проучи ово питање и поднесе напрт споменика, који би се имао подићи. За поверилике изабрати су: г. г. Милан Капетановић, К. Д. Главинић одборници и Панта Срећковић и Андра Стефановић проф. вел. школе.

IX.

Председник извештава одбор, да је на дневном реду претрес и решење спротних питања односно наплаћивања трошаринске таксе.

По прочитању акта главне управе трошарине, АБр. 1839 у коме су спорна питања изложена, одбор је решио:

I. Да се сва менична задужена појединих трговаца, учињена под старом — привременом — трошаринском тарифом, наплате по тој тарифи, сва остала пак задужења да се наплате по новој — сталној — трошаринској тарифи.

II. Питање односно шпиритуса, што се увози из фабрике Ф. Тоболара и Марка О. Марковића и комп. решено је у седници од 1. Авг. 1891. АБр. 1814.

III. Да се на кљук, што ће се за време бербе у варош уносити, наплаћује трошаринска такса као на вино са одбитком четрдесет на сто (40%) од таксе.

IV. Да се на кола товарна или празна, која са жељезничке станице или савског стоваришта еспас у варош уносе или се у варош празна враћају, не наплаћује никаква такса. (Решено после поименичног гласања са 11 гласова против 4 — 2 нису гласали.)

V. Да се наплаћивање трошаринске таксе рас простре и на оне дућане, који су ван трошаринског рејона а у атару београдском су.

Питање о укидању ових дућана да проуче и свој извештај поднесу одборски поверилици г. г. Мата Јовановић, Соломон Азријел, Милутин Ј. Марковић, Јован Станковић одборници и општински правозаступник г. Н. П. Николић адвокат.

X.

Одборник г. Коста Д. Главинић извештава одбор да је од једнога зида на име Јакшићевом близу фабрике монопола дувана начињен дућавчић и да би требало томе стати на пут.

По саслушању овога одбор је примио и знању овај извештај и препоручио председништву да се постора, да се стане на пут отварању оваких дућана, који су од штете по трговину у вар. Београду и напретку same вароши.

XI.

Расправу питања о ослобођавању појединих државних лиферанта од плаћања трошарине, као и предлог одборника г. Радоја Ђирковића, да се на колонијалну робу наплаћује трошаринска такса по бруто тежини, одбор је оставио за идућу одборску седницу.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ.

Вага општинска. На железничкој станици намештена је општинска вага за мерење живе стоке и постављен је мерач, који ће том вагом руковати. Ово се јавља грађанству ради знања, како би се могли истом користити кад им затреба.

Комора. Као што је у прошлом броју ових новина јављено, одбор је општински изabrao комисију, да разрез коморе од прошлих година претресе и према данашњем стању грађана поправи.

Сад смо у стању да известимо своје читаоце, да је та комисија већ отпочела свој рад и то у згради општинске пожарне чете.

Комисија. Закон о општинама наређује да се буџет општински има саставити и поднети вишој власти на одобрење бар на два месеца пред почетак нове рачунске године. Извршујући ову наредбу законску, одбор је општински изabrao парочиту комисију, која ће са судом општинским саставити пројекат буџета за 1892 год. и поднети га одбору на одобрење. Комисија је већ отпочела свој рад.

ИЗВЕШТАЈ

О клању стоке на општинској кланици и раду општинских — спољних — контролора за месец Септембар ове год.

I.

За грађанство заклано је: 431 ком. волова; 200 ком. крава; 169 ком. телади, који су укупно тежили 5687 кила; — 1579 ком. овнова и оваца; 1625 ком. јагањаца; 72 ком. јарчева и коза; 991 комада свиња — дебелих и средњих на меру, које су укупно тежиле 72 205 кила; 128 ком. прасади до 20 кила и 232 ком. прасади до 10 кила.

II.

За војску и остале државне заводе: 250 ком. волова; 54 ком. крава; 1024 ком. овнова и оваца и 62 ком. јагањаца. — Од ове стоке коју је лиферант клао, продато је за официре 12.217 кила, а претекло је и у варош за грађанство унето 1588 кила; — за месо издато г. г. официрима и за вишак у варош унесени, наплаћена је прописна такса — аренда у 1.539·30 динара.

Приход од заклете стоке за грађанство био је 29.009·90 динара. Од заклете стоке за војску и то, за месо издато официрима, за претекли вишак унесен у варош за грађанство наплаћена је такса — аренда у 1.539·30 динара.

Свега прихода од аренде месарске у месецу Септембру, било је 30.549·20 динара. Од напред поменутог броја свиња марвен-лекарским прегледом нађено је 16 комада бобичавих, од којих је месо прописно поништено.

Према доставама контролора било је ових неуређности:

I. Кријумчарења: Једну дебелу свињу, 6 прасади, 12 ком. оваца, 10 јагањаца и

девет случајева кријумчарења меса овчијег са атара друге општине;

- II. Криве мере, 29 случајева;
- III. Продаја бобичавог меса 1 случај;
- IV. Продаја козетине место овчевине 2 случаја;
- V. Нечистоћа 1 случај;
- VI. Викање и лармање 1 случај;
- VII. Нема тегова за контролне мере у једној продавници.

Крива мера нађена је у продавницама ових месара: Косте Панђеле, Ђире Аћимовића, Ђуре Милосављевића и Богоја Грујића.

<i>А кријумчарили су по имене:</i>	
1. Илија Половина месар,	1 свињу.
2. Алекса Димитријевић гостион.	1 овцу.
3. Тодор Рајковић кафација,	1 овцу.
4. Џашко Петровић кафација,	1 јагње.
5. Томче Николић	2 овце.
6. Милан Петровић	1 прасе.
7. Петко Стојковић механиција,	1 овцу.
8. Живко Јовановић	1 јагње.
9. Јован Ристић	1 прасе.
10. Јоксим Тодоровић	1 јагње.
11. Панта Николић	3 овце.
12. Спасоје Илић	1 јагње.
13. Игњат Петровић	1 прасе.
14. Марија Денк ашчика,	1 јагње.
15. Јован Петровић ашчија	1 јагње.
16. Настас Костић	1 јагње.
17. Ана Грујан ашчија,	1 јагње.
18. Јевта Милићевић пећевар,	1 прасе.
19. Илија Јакић	1 прасе.
20. Мијајло Ђукић	1 прасе.
21. Владимира Деспотовић клач,	1 овцу.
22. Димитрије Јивковић клач,	2 овце.
23. Бранко Мишић клач	1, овцу.
24. Димитрије Н. клач	1, јагње.
25. Лазар Илић, клач,	1, јагње
26. С. Капетановић, чин.,	месо са туђ. атара
27. П. Лазаревић кобасичар	" "
28. Кр. Срдановић чувар	" "
29. Пет. Јовановић, свир.	" "
30. Ђ. Богосављевић служ.	" "
31. Мирко Бабић, над.	" "
32. Милош Станковић, над	" "
33. Т. Ђ. Митровић фурун.	" "
34. Карл Мантет, шегрт Пере Јовановића обућара	месо са туђег атара.

Са свима овим лицима код којих су нађене ове неуређности, поступљено је по правилима о слободном клању стоке и продаји меса, и по кривичном закону.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ.

У грађевинском одељењу суда ово општинског (у Панђелиној кући на марвеној пијаци) држаће се следеће јавне усмене лицитације.

- I.
- На дан 10. тек. мес. од 9—12 сати пре подне за набавку два казана од по 500 литара запремине.
- Казани могу бити од ливеног гвожђа и бакарни.
- Кауција 40 динара.

На дан 10. тек. мес. од 2—5 сати после подне за ограду топчијске пијаце.

Кауција 110 динара.

Ближи услови могу се видети при лицитацији а и пре лицитације у канцеларији грађевинског одељења.

Од стране суда општине вароши Београда ГБр. 1577 и 1597. — 4. Октобра 1891. год. у Београду.

Општина Београдска издаваће путем јавне лицитације следећа непокретна добра, набавке и разна права, и то:

8. Октобра.

Цубок од говеђих месарница.

11. Октобра

Набавка концеларијског материјала.

15. Октобра.

Права за вађење и продаја песка са обале савске и дунавске.

18. Октобра.

Набавка 23.000 кила јечма, и 26.000 кила зоби, за коње пожарне чете.

21. Октобра.

Земљиште у бари венецији између краљеве баште, жељезничког пута, саве па до шанца код војеног магацина, има простора 74.360 кв. м.

24. Октобра.

Утрину општинску за попашу у 14. парцела има простора 400 хектара.

28. Октобра.

Набавка 25.500 кила мекиња пшеничних.

31. Октобра.

Право на наплату таксе за фијакерске станице.

5. Новембра.

Подрум испод мушке основне школе код саборне цркве, згодан за бакале, каферије и трговце.

Све ове лицитације држаће се у рачуноводству суда општ. вар. Београда.

Услови сваке од ових лицитација могу се видети у рачуноводству до дана лицитације, а и на дан овај.

Из рачуноводства суда општ. вар. Београда
24. Августа 1891. год СБр. 12.908.

СТЕЧАЈ.

Општини београдској потребан је још један марвени лекар, који ће имати плате 3000 дин. годишње, а према способности и усталаштву плату му се може повећавати.

Марвени лекари, који би желели да се приме општинске службе, нека се пријаве писменом молбом, снабдевеном нужним исправама, најдаје до 15. октобра 1891. год.

АБр. 2452. Од суда општине вар. Београда,
21. Септ. 1891. г.

САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

држан 17. Јуна 1891. год.

(по СТЕНОГРАФСКИМ ВЕЛЕШКАМА.)

(свршетак.)

М. Марковић. Молим вас господо. Г. Ђока Новаковић изнео је овде једно питање законско.

Што се мене тиче ја налазим, да је мишљење одборско оправдано у погледу општинских интереса и да се може усвојити и са законског гледишта.

По члану 36. зак. општинама који је председник прочитao има два случаја, који се имају извршити. Прво кад се повреди закон. и друго, кад се повреде интереси општински и државни.

Овле у овом питању први случај није.

Друго је питање је су ли општин. држав интереси повређени? Државни се интерес не врећа, то је јасно за свакога. Остаје да видимо, да ли се врећа општински интерес?

Ви знате, да је за трамвај много рађено и да смо имали неколико седница у одбору и решено је напослетку да се уведе трамвај. Тим самим у начелу је решено, да нам је трамвај потребан. Да ли општина има интереса да се уведе трамвај ради унапређења трговине и саобраћаја и то је овде разправљено на основу томе, што је нађено да је по интересе општинске корисно. Према томе интересу општинском председнику има право да изнесе ову ствар по други пут, јер је услед једног споредног питања на прошлој седници донета одлука одборска, којом се упштава цела ствар.

Због споредног питања ушиштавати целу ствар држим да је хрјаво и штетно по интересе општинске. Зар ипр. ако на колима има оваке и онаке одушке, а ми хоћемо друкче, зар због тога, да не заводимо трамвај.

Интерес дакле овде постоји, и питање је да ли се он оваком одлуком одбора врећа или не? Ја мислим да се врећа, и неспомињући корист што ће тај макадам сам предузимач о свом трошку направити. И ако би остали при том ранијем решењу одборском, ми би доиста повреđили интерес општински што би уништили корист која би за општину била увођењем тремваја. Према јоме, овако законско наређење, како смо га сад прочитали, даје довољно овлашћења председнику да ствар по други пут изнесе пред одбор, те да се поново реши. То је моје мишљење.

Д. Нјудановић. Ја сам имао да одговорим г. Петковићу који се боји прашине од макадама да је та његова бојазна неоправдана. Ја сам гледао, где има макадама, па је и тамо чисто с тога, што се води строг надзор о чистоћи. Не треба г. Петковић да се боји, и нетреба од предузимача тражити да меће ломљен камен међу шине.

С. Милић. Ја сам пређе сумњао у макадам и с тога сам прошле седнице и гледао против макадама. Но како сада видим из санитетског мишљења да неће бити шкодљиво за здравље јер ће се поливати и чистити макадам, онда ја ћу сада глесати да се дозволи употреба макадама, нарочито кад ће то он о свом трошку правити.

Ј. Петровић. Ја имам да кажем само ово: Кад се тако мислило, да буде макадам

онда за што се то није одмах и предложило, него се сад окреће ствар како предузимач хоће?

К. Главинић. Г. Ђока Новаковић боји се да оваким радом недамо примера, да се доцније мењају решења. Он налази да се неможе оштетити интерес општински ако се остане при првом решењу, а ја налазим кад би се усвојило онако, као што је решено раније, да би се оштетио општ. интерес и у томе се слажем потпуно са г. Милутином Марковићем: да је председник имао право што је по други пут изнео ово питање на решење — а ако би се иначе хтело да мења какво решење и сам би стао па пут увек. Ово је споредно питање и концесионар да је знао, да ће се и од тога водити рачуна, оп би и то изнео у уговору, па би се и то проучило и онда би ја дао своје мишљење да му се дозволи с тим да се уредно чисти, залива и да нема прашине и блата.

Ј. Станковић. Петковић мисли, да ће се макадам правити и овде као што је код њега прављен. То није једно исто, код тебе је насип. Ко је луд да се вози по прашини и ако предузимач неби чистио, неби ни радио. Дакле у његовом интересу лежи да држи чистоту. И кад ћуди који су ишли по Паризу Лондону и т. д., кажу да и тамо има макадама између шина трамвајских онда за што ми не би усвојили. Ја сам да се у своји мишљење већине.

Г. Новаковић. Говору г. Милутину било је у неколико места само онда, кад већ не би било тога решења, јед онда кад је ова ствар о макадаму била изнета на решење било је говора о користи или не, користи његова подизања. Онда је већина и мањина износила своје разлоге и убеђивања о кориснијем начину подизања. После дугог убеђивања нашло се је да макадам не може бити од користи и остало је да се он не може примити. Сад хоће поново овим говором да се одбор врати на доказивање и убеђивање што не може да се дозволи, јер се на овај начин ствара једно опасно средство, којим би председник могао већ донесену одлуку да преиначава, кад год му је воља. А то може постићи свакад, кад год у одбору не буду она лица, која су била за такву одлуку. То се даяле не сме принципијално одобрити, а још мање власт председнику протезати и на овакве случајеве, који нису ни учени налик на оне, који се замишљају у том чл. 46. Г. Милутин својим говором ту опасност не одклања, но је навлачи и њим ни у чем ни је доказао, да је тај случај раван једноме од оних, по којим би председник био властан, да обустави извршење одлука, каквог — извршења — сад и нема. С тога сам ја мишљења да се сасвим напусти текав пут преиначавања одлуке но да се остане при оној, које је законим путем и на основу закона изречена.

Председник. Ја ћу ставити питање да се прво у начелу реши хоће ли одбор по други пут да се решава или неће. Па како о томе има разних мишљења то ћу ставити на гласање овако: Ко је за то, да се ова ствар по други пут решава он ће гласати „за“ а које је против гласаће „против“

Гласало је 16 за, 2 против, а један се уздржао од гласања. Потоме усвојено је да се по други пут решава.

Сад ћу ставити на гласање ово друго питање: ко је за то, да се усвоји мишљење већине трамвајске комисије, тај ће

гласати за, а ко је да се усвоји мишљење мајине, гласаће „против“

Дакле усвојено је мишљење већине са 16 гласова.

Председник. Молим вас да чујете сад услове за држане лицитације за киоске на калимегдану и резултат лицитације.

Секретар чита услове за један киоск,

Д. Најдановић. Ја мислим да прво треба да се реши питање о томе: да ли општина има права да заузима радње оних грађана који највише плаћају и држави и општини; да ли сме општина да тргује на штету грађана? И шта ће онда да раде млекарије и каферије ако и општина тргује и отвори овај киоск где ће се пиво продајти? Ја мислим да се може дозволити само продаја беле кафе, колача, сладоледа, минералне воде у овим киосцима, а друга пића да се не крчме.

Ако пак станемо трговати и другим биће рђаво за наше грађане.

К. Б. Мијајловић. Ја сам мњења да можемо дати право за продају минералних вода и других лекарија али несмемо дозволити продају алкохолног пића те да од калимегдана постане један логор у који ће долазити свакојаки људи и правити непред и триста чуда — на тај начин морали би држати и по неколико жандарма тамо те ако би они могли тамо одржити ред.

Ј. Петковић. Ми смо један пут донели решење да не дозвољавамо отварање нових кафана па зашто сад да их на калимегдану отварамо?

И сем тога ми треба да водимо рачуна о каферијама од којих се све тражи да им не сметамо на сваком кораку. Они су обавезни да примају на преноћиште по 10—15 војника џабе, па би ли то било право да им у раду конкуришу и људи који тих обавеза немају?

С. Милићевић. Слажем се с одборницима који су за то да се заштити овај сталеж од кога и општина највише тражи и највише добија. И јако се даје коме кафу право на рад на калимегдану, треба га дати ако се може без штете за каферије.

У осталом, како се види из протокола лицитације понуђена закупна цена тако је мала да и са тога не треба одобрити продају пића на калимегдану.

Но пристао бих да се држи друга лицитација за продају минералних вода, млека, колача и т. д. али јако изиђе цена од 120 динара ја је не би примио.

М. Јанковић. Ја сам био старешина еснафа толике године и видео сам како људи пате плаћајући тако велике таксе и држави и општини. Па и при свем том дозвољена је крчма јела и пића и на јевреј илици. Сад се хоће да дозволи на калимегдану трговање јеврејима, па нико се дозволи на тркалишту и онда — на здравље каферијама. Чик им га да се одрже.

С тога ми треба да овоме стапемо на пут.

Ето и тамо на врначаду, око „9 кочијаша“, дозвољено је једноме да отвори башту и да пиво крчми, па ћете видети где се направила кугланда код које долазе све сами коцкари и пангалаози. И шта се добија за општину? 90 динара!

К. Главинић. Господа која су говорила до сад и која су противна овоме, боје се

да не пдоцадну због овога наше каферије и хтели би да заштите њихове интересе. Ја незнам да ли то стоји у условима, али ја мислим да не може узети овај киоск под закуп онај који није каферија већ онај који има лично право на рад.

У осталом ова је олакшица предложена да се учини у интересу наших грађана те да неби због чаше пива или другог пића морали да напуштају тако пријатно место за окрепљење.

Сравњивати пак калимегдански киоск с некаквом баштом код „9 кочијаша“ нема смисла с тога, прво што ће ту долазити отмени гости а друго што ће општина водити надзор над радом.

Најпосле веома је претерано веровати да ће се због овога незнатног рада овде у киоску, упропаслити наше каферије. И у другом свету наплаћује се такса од каферија па и тамо свуда има рестаурација по баштама и парковима, само што је прописано шта се сме и докле се сме да точилиција забрањено точење пива.

Ако би некоме каферији било угодно, ето и њему прилике да што заради — нека лицитира и узме под закуп киоск.

М. Марковић. На прошлом састанку била је жива дебата, ма да није тако нужна била. Ја ћу само да напоменем, да су господи одборници сем г. Главинића говорили само о продајању пића и о незгоди што ће се тамо продајати колачи. И колачари су грађани па треба водити рачуна и о њима као и о другима. Г. Главинић је напоменуо да би г. предговорници имали право да говоре противно тој ствари, кад би општина узела ово у своје руке и кад би дала то право лицу које нема права, што имају друге каферије.

Доиста кад би се ово учинило била би грешка. Али овде непостоји ни један случај, већ се даје само каферијама. Дакле треба имати на уму то, да ће и они који ту на калимегдану раде платити оно што и други. Речимо да је саја „национал“ затворен, па се после отвори зар би се могло рећи, што се њему то право даје. Држим да није коректно мишљење које забрањује. Главно је да буде каферија и да има права. Да је случајно у место тога Пијаде, дошао Даљковић, зар би ту било какве сметње. Не. Он хоће да ради, па ће више и платити. Дакле не може се узети, да је чији интерес повређен.

Сем тога ви треба да знate зашто то постоји.

Узмите случај. Један грађан води децу, па неко од њих заиште воде, зар да иду чак у чаршију за воду. Или грађани су на чистом ваздуху и зашто да се не могу да послуже и чашом пива. Дакле неможе бити овде никакве замерке, — ноти ће се коштети. —

Сад што се тиче питања да ли је то за око добро да се виде онде оне чаше и ја мислим да не ваља и с тога би дозволио точење пића само из флаша.

Моје је мишљење да треба ово у начелу усвојити.

М. Капетановић. Мени је чудно, што сте толико узели да браните каферијски интерес. И тај човек, који буде држао киоск мора да буде каферија. Опет ће неко од Вас бити. Од нас неможе нико бити. Небојте се.

К. Б. Мијајловић. Ја нећу да брамим каферије нити ми је била намера, него бра-

ним оно, што је грдан новац потрошила општина за онај план па ће сад да постане лумнеријница. Ту ће момци недељом сву ноћ да пију. Напослетку ја ћу да гласам за, али ћемо се доцније постидити (Чује се: То је лепо од вас).

М. Јанковић. Г. Милутин каже, да ће ту радити онај који има право, али и то потреба да буде, јер Калимегдан није за то одређен.

С. Милићевић. Ја писам мислио, да ће се онде каферије пуштати и видио сам и то, да Калимегдан није нарочито за то одређен. Г. Капетановић вели да то има и у другом свету: Пешти и тд. То је истина али је за то нарочито одређено место, а овде тога нема. Онде пема места ни за 20 лица да седе а други ће да иду по алејама. С тога писам за то, да се продаје пиће, а био би за то, да општина намести клупе па да наплаћује.

К. Главанић. Непрестано се говори да ће тамо бити бекријања и переда. Па зашто невидите услове. Не тражи се, да се отвори кафана за бекрије. Ту је власт општинска, па ако није у стању да одржи ред онда она нетреба ни да постоји. Отварате по 50 башти преко лета и хоћете да патерате свет да иде тамо, а недозвољавате му да попије чашу пива на чистом ваздуху. То је чудновато.

Д. Најдановић. Г. Главинић каже да треба човек да се на ваздуху поткрепи и пићем, и веле друга господа да неможе да буде бекријука. То не стоји. Код нашег света све то може да буде. Ако попије чашу две одма је другчији. Прођу људи са фамилијом, а они одма гледају другим очима. Тако је било у ствари и сад размислите, да ли је то пристојно за Калимегдан па решите како хоћете.

Ф. Васиљевић. Да је Калимегдан удаљен пола саката од вароши па да и одобримо, али ово није него је баш уз куће и саме гостионице. Никако не могу дозволити да се продаје и пиће.

М. Јанковић. Требало је дозволити још билијар, карте, домболе и куглану па да буде права кафана.

Председник. Молим вас немојте водити такав разговор кад потребе није. Ми имамо права и можемо удесити ово како мислимо да је унтересу нашем.

К. Главанић. Ја бих молио да прекинемо једном разговор о овоме и да решимо хоћемо ли дозволити продају пива или не.

М. Капетановић. У киосцима се не троше обична пива него десертна вина и ликери, а то су пића која се троше у малим чашама.

И са тога ја мислим да и код нас ваља дозволити продају пића таквих која се више као лек употребљавају и точе у мале чашице.

Друга, обична пића, могу се изоставити.

Председник. Ја имам да вам скренем пажњу на ово.

Ово давање киоска под закуп није било у спекулативној намери. Ми имамо, као што вам је познато, комисију за улепшање и поправку Калимегдана и међу другим пословима комисија је нашла за потребно да поред изврсног парка, понуди публици и друге неке услуге те да на Калимегдану буде што пријатније за долазак па је између осталога и ово предложила т. ј. да се тамо могу продајати нека пића те да их опај, коме требају, немора тражити у вароши.

У Од нас, наравно, зависи хоћемо ли то примити или не, тек свакако је похвально што је комисија ово предложила.

М. Капетановић. Не треба заборавити да је и у пр. години било два кијоска на Калимегдану. У једноме је био посластичар а у другоме апотекар, али је овај морао одма после кратког времена да напусти рад, јер је продао само киселу воду, а публака то није хтела да пије.

Треба dakле решити хоће ли се продавати и друго пиће или не.

Председник. Хоћете ли да избришемо пића? Чује се: хоћемо! нећемо!

Н. Р. Поповић. У овоме питању мене руководе два разлога. Један је: место на коме се подиже тај кијоск и у коме ће се продавати поред минералних вода још и пива; и други разлог тај што ће се отуда имати неке користи новчане с којима би се могао парк калимегданској одржавати у најбољем стању.

Ја не водим бригу о томе да ће отуда имати користи механије или каферије или штете. За мене је важно: сме ли се то најузвишије место у Београду, тај „Фићир байр“ или „брег размишљања“, како су га Турци прозвали, заузети неким зградама у којима ће се трошити пиће?

За мене је важно то, хоће ли тај брег размишљања одговорити одиста ономе чему га је природа наменула, физичном и душевном снажену човековом, крепљењу духа и снажењу патриотизма, или ће се ту наместити пекањав Јеврејин или Србин, који ће крчмити пића и одбијати од тог лепог места све оне који хоће здравља, ужињања и размишљања.

Ја мислим да имамо не само право него нам је и дужност да водимо рачуна о овоме. Ко зна какав је наш јавни морал по улицама, тај неће лако моћи да дозволи продају пића на Калимегдану јер ако дозволимо продају пића било обичних или десертних, онда ћемо ми претворити Калимегдан у једну механу и ја мислим да ни варош ни одбор неће на то пристати и ја сам противан томе.

Једино требали би да створимо могућност да деца и младићи могу добити оно што им треба за јело и пиће од млека итд.

Ако би смо дозволили продају пића, онда би нам требало још 4 чувара само за Калимегдан а ти се не би могли плаћати с ових 180 дин. аренде.

Ја цаљазим да је интерес грађана да се ово не дозволи и да парк не везујемо за кафане итд.

У Немачкој може то да се дозволи јер су Немци миран народ.

Ја сам dakле за то да се пође деци на руку и да се дозволи продаја минералних вода, млека и колача.

Председник. Да прекинемо говор с питањем шта се прима.

Дозвољавате ли да закупац може продајати ладна јела? (недозвољава). А разнеликere? (не). Пиво и вино само у флашама? (такође не). А минералне воде, лимунаде и сирупе разне? (прима се). Колаче, сладолед, ледену кафу, посластице, белу кафу, млеко — управо све осим алкохолних пића? (одобрава се).

С овим је свршено питање о томе шта се може продавати,

Сад хоћете ли да се држи нова лиценција? (хоћемо).

На годину или две? (на годину).

Председник. Има једно питање да се реши јер је хитне природе. То је молба о пиротским плочама, коју су потписали врачарци, па моле да се то питање расправи. Чујте молбу — Секретар прочита:)

Ради објаснења дозволите да вам кажем. Као што знате предузимач Радивојевић доноси је за општину плоче, и кад су од наше стране прегледане и нађено да неодговарају условима уговора, нису примљене. Грађани пред чијим је дућанима смештено то камење договорили се с њим лично те им је он спустио цену, но Радивојевић условљава да се прими на рачун уговора и да општина у тајко посредује те да прими на себе исплату и после од грађана да наплати. Сад ваше је да оцените, да ли се може што учинити или неможе.

Д. Најдановић. Ту је била стручна комисија и казала какве јачине плоче треба да буду и одбор је то усвојио. Те плоче комисија и одбор као несдговарајуће уговору одбацила је и сад неможе се дозволити да они за јефтинију цену праве тротоар од слабог камена, па после кратког времена да остану без тротоара.

М. Јанковић. Ја не знам за што им ми неби дозволили да граде тротоар и од 6 сантиметара дебљине кад грађани то сами траже. С тога би ја био, да инжињер изађе и види, које су плоче од 6 сент. способне, па нека се приме.

С. Милићевић. Ствар је јасна да се предузимач није држао уговора. Те грађане што су потписани на молби ја познајем. Пред њиховим кућама стоји раскопано и без тротоара па им је велика штета учињена. Сад кад они из невоље то моле, ја сам мишљења да се та њихова молба уважи.

М. Велизарић. У колико се ја сећам ми смо изабрали једну комисију, која је проучила питање о калдрми. Та је комисија на два питања одговорила. Једно је питање о калдрми за колороз, а друго о калдрми по тротоарима, па је за калдрму за колороз решено да општина изврши калдрмишање по правилима како је комисија прописала. И за тротоаре, постоје правила и услови. Но грађани су обvezани да сами испред својих кућа граде тротоаре. Што је општина примила на себе да и тротоаре гради, то је учиниле по нужди, за то, што су се грађани већином слабо старали да то изврше. Но тиме није одузето право да и грађани, који то хоће, сами и сада подигну тротоаре, не баш онакве какве општина гради, већ добре тротоаре а јефтиније. То и траже грађани у тој молби, а моле још општину да она води рачун о изради тротоара каквог они траже. Ми им то не можемо скратити. Уговор се тиме не крњи. За то сам да се ова молба уважи.

К. Б. Мијајловић. Одбор би погрешио кад би примио ове плоче противно уговору, — али кад грађани као сопственици кућа хоће за јефтинију цену, то им се може одобрити.

Ф. Васиљевић. То није тако као што каже г. Марко. Гли је решено, да се прави тротоар од пиротских плоча, ту се неће дозволити грађење од бетона. Али ово је друга ствар. Тротоар ће се ипак градити од тих плоча само нешто мало тање плоче и јефтиније. Тиме се уговор немења и може им се одобрити.

Ј. Станковић. Ја сам видио пред кућама људи где је био бољи тротоар, па сад исти дигнут и остали без тротоара. Пролазе до у своје куће кроз благо, а дућани

им остали без кирије. С тога мислим да треба дозволити ову молбу, а ми ћемо изабрати добре плоче.

М. Марковић. Ја мислим треба да се разумемо кад говоримо о овој ствари. Видите ли људи, да предузимач овим иде на то да изигра општину!

Друго је то где су улице без калдрме. Докле хвата кућа докле је приватних лица, а оно што је на сокаку то је општинско. Грађани не може да располаже ван куће, и зато ако ради што на улици то има да уради онако, како интерес општине захтева. Тако је по закону и зато са тога гледишта треба и поћи у овој ствари.

Зашто ми неправимо калдрму онаку исту код кланице, као што правимо код ћумрука? Јасна је ствар, за то, што није велики саобраћај. Тако је и за ову крагујевачку улицу. Од кад је направљена калдрма саобраћај је много већи. За ту је улицу решено каква ће бити калдрма и извршено је, што општину доста кошта, и кад је тако несме се сада казати да им је тим учињена штета, кад им је принета корист јер им имање сада кошта више најмање са 15%. Кад је почето овако, то се мора потпуно извести, а то је да се калдришу и тротоари као што је комисија казала. Она је казала да камен има најмање 8 сантиметара, што значи, да може издржати терет који у тој улици постоји. Дакле ова потреба показује да не може правити један овако а други онако тротоар, но сви једнако. Друго је оно што Филип каже: „сами плаћају.“ Ако плаћају опет по својој вољи не могу градити, јер овако захтева интерес целог грађанства. Сад ако узмете, да један метре плоче од 8 сант. други од 6, онда ће доћи питање, па зашто да не буде и од 2—3 сант. само да је јефтиније. Ми не смејемо то одобрити, и тим неупропашћујемо грађане, него напротив они хоће да се употребе, што не разумеју и узимају навреде за вредеће. Ако би дозволили овај захтев биће протест од осталог грађанства, које сноси овај терет а не само ондашњих становника. Дакле ми треба овако да решимо како је право за целу општину.

А. Одавић. Господо, што вели г. Марковић да је стручна комисија предвидела то, ја држим да не стоји. Ја вас позивам све који сте присуствовали одборској седници па и г. Марковића који је такође био ту, да каже: није ли било казано, кад је требао да се веже уговор о плочама, да оне треба да буду од 7. см. дебљине, па је се рекло: боље нека буду 8 см. па да се силази до 7 него 7 па да буде 6? Нису дакле сгручијаци предлагали дебљину од 8 него од 7 см. међу тим друга комисија доноси решење да се могу да приме и испод 7 см. но по ценама од 10 дин. кв. м.

То је било прво мнење комисије које је у одбору пропало исто онако као и ствар о трамвају која је сад понова узета у претрес и друкче решена.

Што пак каже г. Милутин да је цео Београд учествовао у регулисању те улице то не стоји јер тротоар припада сопственику имања и он својим новцем прави. Ти сопственици имали су један пут калдрму па им је дигнута и сад они имају ову понова да праве. Ја мислим да се овим плочама не може наћи мане; оне су исте као и друге само мало тање али ипак довољне јаке. И ја мислим да треба да их примимо а не да одбацијемо за то што су 7^{1/2} см. — јер „нису“ по уговору!

То је толико цепидлачење коликоме ни један човек није био изложен. Међу тим нека се узме у обзир шта све није чињено закупнику леда!

Ја мислим да су ови грађани, пристајући да приме плоче по 8 дин. размислили мало више о својим интересима и кад они пристају на овакав леп, само мало тањи тротоар, за што ми то да им кратимо?

Ја сам за то да се ова молба прими и да се ради тога стави ствар одма на гласање.

Б. Николић. Ја имам да кажем г. Милутину Марковићу да су ти људи били калдрисали сокаке и много тротоара па им је камен дигнут и однет а они сад за нову калдру понова плаћају. И за што им сад не би ово дозволили кад они то хоће и кад се тиме не чини ништа па саобраћају ни лепоти вароши,

Ако им је тротоар чист, њихов је и њима ће бити чисто, ако није, они ће га чистити.

М. Јанковић. Кад не би општина првала ову калдру па да јој грађани сами одма платили, ја питам г. Милутину би ли општина могла да им забрани да међу плоче дебеле 5—6 см.? (би!)

М. Марковић. Ја држим да ни један грађанин не може да метне какву хоће калдру и тротоар. Кад би то могло бити онда би неко могао правити је од ломљеног други од тесаног камена — плоча, а трећи од дрвета, и како би то изгледало?

М. Јанковић. Тад камен јачи је од оних цијаља што их неки међу пред своје куће. Нека се одреди комисија па ће се то потврдити и сазнаће се: је су ли људи задовољни с тим плочама или нису? И ако јесу нека се приме.

Б. Новаковић. Комисија која је била одређена да проучи питање о калдрисању, све је улице београдске категорисала и казала која ће се којом врстом камена калдрисати и где ће бити какав тротоар. Ја не мислим да је ово, што је утврђено, закон који се мора на длаку извршити. Не мислим да би ми могли да спречимо некога, који би хтео и бољи тротоар или калдру пред својим имањем да направи, да то учини. Само кад је то утврђено пристанком становника извесне улице онда у питању који камен да се узме: да ли по уговору или како га лиферант сад нуди, свагда се има примити онај, који је по уговору спремљен, а не и онај, који условима уговора не одговара. Но кад је реч, да се извесна улица има калдрисати ломљеним каменом, а нуди се бољи од њега и тад хоће становници за калдрисање тротоара у својој улици да узму онда то не треба спречити, јер се тим добија боља калдру; иначе ако се по одлуци комисије извесна улица има да калдршише плочама, онда то треба да буде само тим каменом који је по уговору спремљен, а не лошији.

Но ово питање не може да се реши вечерас јер је ново а нас нема довољно (чује се: старо је! доста пас је!)

М. Марковић. Треба знати при решавању и то да је један део плоче већ примљен по уговору и ми ћемо да наплаћујемо од тих људи по 10 дин а од ових би наплаћивали 6 или 8 дин. Па би ли то било право и за што општина да то чини? Боље би онда било да је општина оставила ове

грађане да иду у Пирот и сами плоче набављају и ми би гледали друга после.

Ја никад не бих могао никако пристати да се овако ради на штету и депоте улица, а на штету целога грађанства.

А. Одавић. Хтео сам да кажем г. Велизарићу на оно што каже, да је један део калдрисан са плочама одговарајућим условима. Калдрисано је само 100 метара а други део од 700 метара калдрисан је друкчије. Тај је рачун исплаћен. Има плоча и од 5 сантиметра. Сад ако хоћете нека буде све једнако.

Ј. Станковић. Што каже г. Милутин да има један део да се калдршише. То нема. То су само две куће. Нема ни једна плоча од 8 сантиметра него од 6—7 и сам је г. Чачевић казао, да је довољно 6 сантиметра. Зашто он тамо говори једно, а овде друго.

Г. Милутин вели, како су сад тамо лепе куће. Јесте, али мене кошта 800 дин. само поправка, а 700 динара тротоар, па мора да је лепше. Треба одобрити ово што пре.

Б. Новаковић. Ми кад смо решавали о набавци камена за те тротоаре казали смо под којим условима да се набави. Од тих услова ако одустанемо, онда значи, да га зимио нашу ранију одлуку. С тога нисам да се одобри.

Председник. Има још пријављених говорника (чује се: да се реши) Добро. Онда ћу ставити на гласање.

Ко је за то, да се још говори, нека каже за, а ко је да се реши нека каже против.

Дакле већином је решено, да се више неговори.

Сад је на реду да се гласа хоћели се одобрити молба или неће. Но ја би вас молио, да се ово питање у идућој седници реши пошто је сад и сувише доцкан а многи су и отишли.

Пристеје ли одбор да се одложи. (Једни вичу да се реши. Други да се одложи).

Кад је тако онда да гласају.

Које за то, да се одложи нека каже за, а ко је против, нека гласа против.

Пре ма овоме кад је подједнак број и за и против — ја одлажем за идућу седницу.

Састанак је закључен у $10\frac{1}{2}$ часова увече.

Држан 21. Јуна 1891 год.

Председавао председник Милов. Р. Марковић.

Председник. Отварам седницу и молим вас да чујете два протокола прошлог и предпрошлог састанка.

Секретар прочита и одбор прими.

Р. Драговић. Због силне прашине на сави немогуће је прићи купатилима и тако се људи њима не користе. Ја бих молио да се полива од купатила до железничке станице на сасипом.

Председник. Ја узимам на себе да учним све што је могуће у име општине.

К. Мијаиловић. Ово што је поменуо г. Раденко могли би да раде ватрогасци.

Председник. М. Капетановић и Л. Дашковић тврде: да су ватрогасци саузети радом и ноћу и дању кад-кад и до по ноћи.

Л. Дашковић. Многи грађани жале се због оскудаче у води и ја би молио да ми се објасни у чему је ствар око стarih водовода стала?

Председник. Што вода још није пуштена у цеви које су положене узрок је у томе што су цеви испиране; узимана је вода садашња те су цеви испиране неко време и још се испирају.

Други је узрок што још водоводна комисија није добила бунаре или чесме које су поручене на извесном месту на страни. Ја сам ишао лично у управу водоводну и тамо сам питао шта је с радом и молио да се ствар убрза те да што пре можемо грађанству ставити што већу количину воде на расположење, јер настају топли дани па је оскудица у води велика. То је други узрок који је задржао да се у нове цеви не може да пусти вода.

Л. Дашковић. Зли језици по вароши говоре и то да су резервоари виши него извор и ја би молио да ми се објасни ствар.

М. Велизарић. Дозволите г. председниче да ја одговорим на то питање.

Мени је казао један инжењер да је пре 10—12 дана, на инжињерском скупу било баш питање: да ли је истина да се вода не може да попне до висине резервоара за то што су они виши од извора, и да је на то питање одговорио сам управник надзорне комисије водовода. Он је, вели, рекао, да је те висине израчунавао човек који ради искључно на водоводима и да он зна у томе више него сви присути на томе скупу. А додао је и то, да нису то тешке ствари за израчунавање и да се цела комисија уверила о тачности рачуна, напослетку је казао да су резервоари за 3 метра виши од најмање висине коју наука дозвољава.

Дакле не стоји оно што се по вароши проноси о водоводу, већ је напротив све тачно и добро. На сокачка пребацивања не треба да се обазиремо.

Председник. У прилог овога да кажем и ја неколико речи. Ја сам присуствовао прању цеви и отварању у једној улици и видио сам да шикља вода 4 метра у висину.

Друга је ствар у томе што нису приспеле чесме на време с тога што је фабрикант који има да изради чесме, мислио да су чесме потребне за нов водовод а не за овај садањи па је закаснио с израдом чесама али кад му је објашњено он је чесме свршио и послao само што још нису добијене.

Б. Николић. Ја имам да кажем на овај говор да је водоводна комисија пуштала воду и да је било довољне воде и с тим се свет задовољио и казао: фала Богу! али сад воде опет нема и ја видим на теразијама по 200-300 канти што чекају на воду. И ја питам шта је са старом водом а џаба му нова?

Друго за што водоводна комисија или управа ове ствари протура преко одбора општинског кад она има поверење његово него би требало да сама одговара преко новина за све прекоре и нападе на њен рад.

С тога мислим да председник треба да је упути на то.

Р. Драгојевић. Што се тиче предмета тога, то није лако да се пусти ома и да се каже ево воде. Ту мора да се штудира. Кажу. Нема воде. Па нема. Сви знамо да

нема а то је с тога, што су направљени резервоари, а чесме још ни су готови. Ово што пишу по новинама, то су они лици-тантима, што су нездовољни. Главно је да комисија живо ради.

С. Чачевић. Ја мислим да је говор Божин сасвим коректан. Он се није упуштао у нове водоводе, него пита за старе водоводе што не дају воде. Ја незнам за што исти квантум не дође на старе чесме. Свакојако требало би водоводна комисија да одговори што, јер разни се гласови проносе, да је у главној цеви испод чубуре наћен амбрел и тд.

Што се мене тиче ја мислим да се вода на старим чесмама може пустити и ако се мисли да се отвори још једна чесма, то се може такође учинити.

Но ја би у прилог томе имао ово да предложим: Бог зна кад ће вода из новог водовода стићи а садањи подмладак дави се од прашине све чекајући нови водовод непредузимамо ништа, да колико толико утолимо прашину. Наш подмладак ако очекујемо да живи несметно пуштати ван па и за одрасле је овака прашина убитачна. Ми морамо бити иницијатори ми смо позвани да се бринемо за здравље наших грађана. Београд у нас гледо од нас очекује.

Стога предлажем да се набаве валика бурад, па да се у колико наша кола и коњи нестижу најму приватна под кирију или на надницу и да се бар 4—5 главних улица полива кад год треба.

Београд би нас благосиљао, па нека би потрошили на ту цељ до 3000 дин. месечно. То није скупо. Али нека кошта и 10 хиљ. само да се свег курталише прашине, јер је већ толика, да на сто метара не видим човека и хоће да погуши свет (врло добро.)

Председник. Општински суд је са своје стране ставио све у покрет да се учине што се може, и то се и сад чини. Сад ако би се и то давало требало би нарочите возове исправити. Молим вас да тај предлог истакнете други пут. Ја примам ово као нов предлог да други пут о њему говоримо. Од своје стране учинићу још једну ствар у прилог тога. Ја сам предузео и разговор са управом водовода и члановима нашим, који надзирају рад на калимегдану, да се помогне што пре већом количином воде је на томе се већ ради, те да се употреби онај бунар који се налази у Мокром Лугу и спроведуга у наше резервоаре те да у исто време помогну да буде више воде на расположењу за калимегдан. Мислим да ће се ово свршити у Августу месецу а и раније. С тим мислим да можемо бити задовољни и стрпељиви.

Сад има реч Сима Милићевић о другом нечешем.

(наставиће се)

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Изашле су из штампе књиге: „Облици својине у нашој историји средњег века, од Владислава Рибникара, и „Биографија и државничка радња Вука Бранковића и Милоша Обилића“ од Ж. М. Романовића. Цена је свакој један динар.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.

Обе су ове књиге награђене од општ. Београдске видовданском наградом према оцени академског савета Велике Школе као ваљене и корисне књиге.

Штампане су о трошку општине Београдске и могу се добити у свима књижарама.

Зборник царинарнице Београдске. — Управа Београдске Царинарнице штампала је и другу књигу својега *Зборника*.

У овој књизи штампана су сва њезина правила, упутства и наређења, почевши од 16-ог фебруара 1891-е, па до 21-ог јула 1891-е године.

Књига износи 28 штампаних табака, лепог слога и на финој сатинованој хартији. Цена јој је само четири динара.

Књига се може добити у главној царинарници на Сави, у њезину филијалу на станицама и у свима овд. књижарницама.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧАРСТВО:

a) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0·20 д
b) За неузидан шпархерд	0·20 ,
c) За узидан	0·40 ,
d) За велики узидан шпархерд у гостионици	0·50 ,
e) За чишћење димњака од два спрата	0·20 ,
f) За чишћење простог димњака	0·10 ,
g) За чишћење чункова до 2 и по метра уједно са пећима	0·10 ,
h) за чишћење чункова од 2 и по метра на уједно са више пећима	0·20 ,
i) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0·75 ,

II. ИЗВОЖЕЊЕ БУВРЕТА:

a) За собу и кујну или мањи дућан са собом	0·20 д
b) 2—3 собе са кујном или већи дућан са собом	0·60 ,
c) 4 и више соба са кујном или гостионица са кујном без штале	1·00 ,

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА:

a) Од кубног метра	12·00 д
b) Од акова	0·60 ,

IV. ПСЕТАРИНА:

a) Марка за пашче за годину дана	3·00 ,
b) Обновљање изгубљене марке ст-је 1. динар.	371

V ГРОВАРИНА:

a) Гроб за децу	7 дин.
b) Гроб за одрасле	12 " ,
c) Мала гробница	555·2 п. д
d) велика гробница III реда	998·39 п. ,
e) Велика гробница II реда	1099·32 п. ,
f) Велика гробница I реда	1634·57 п. ,

VI. МРТВАЧКА КОЛА

a) Мртвачка кола стара са 2 коња	12·90 д
b) Мртвачка кола са анђелима са два коња	4·90 д.
c) Мртвачка кола нова са 2 коња	36·90 ,
d) Мртвачка кола нова са 4 коња	72·90 ,

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

a) За свирање муш. оркестара по кафанама, балтама и т. д. од концерта до	5 д-
b) За свирање са певањем вешчака од 1 концерта	5 ,
c) За свирање ажелског (оркестр) Дамен-Капеле	20,

II.

a) За 1 игранду у локал I-ог реда	15 д
b) За 1 игранду у локал II-ог реда	10 ,
c) За 1 игранду у локал III-ег реда	5 ,

III.

a) За панораму на дан	5—10 д.
b) За разне представе и показивање вештина, невно	10—50 ,
c) За менажерије и музеуме	5—15 ,
d) Циркус од представе	10—20 ,
e) За забаве „Тинга-Танг“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од вечера	50— ,

IV.

За друге врсте забава које овде нису предвиђене решаваје општински Суд засебно.

V.

За воду на савекој пумпи.

a) Буре од 3 акова	00·5 дин
b) Буре од 6 акова	00·10 ,
c) Буре од 9 акова	00·15 ,

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 27. Септем. до 3. Октобра.

ТЕЖИНА КИЛОГР.	ЧЕГА	100 к. просечна цена дин.
745	Брашна пшенична	— —
842 157	Брашна кукурузна	— —
52879	Пшенице	16·50
171.216	Кукуруза	12—
690.15	Ражи	16·50
40.755	Јечма нова	11—
4.445	Овса	10·40
7.854	Пасуља	25—
2.312	Кромпира нова	11—
4.211	Арпаџика	20—
81	Црна лука	11—
39.618	Бела лука	42·50
61.045	Шљива сувих	27·50
1074	Круш и раз. воћа	22—
11.122	Јабука	— —
103.570	Ораја	35—
4.240	Грожђа	40—
371	Воће разно	— —
5.183	Сочива	— —
2.679	Сира	100—
613	Кајмака	145—
	Сена	5·50
	Сламе	2·50
	Масти	130—
	Рибе фришке	— —
	Свиња дебелих	85—
	Сува меса	— —
	Меса говеђа сиров.	— —
	Длаке говеђе	— —
	Црева урађена	— —
	Костију	— —
	Кудеље	— —
	Коже раз.	— —
	Цемента	— —
	Катрана	— —
	Крече	3·40
	Ћумура дрвена	8—
	Угљена камена	— —
	Камено разно	— —
	Дрвенарије разне	— —
	Вина	44—
	Ракије комове меке	— —
	» шљивове меке	60—